

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-362/13-M

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna, Liběchov, Rumburská 54
Sídlo:	Rumburská 54, 277 21 Liběchov
IČO:	49 518 879
Identifikátor:	600 027 872
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Šárkou Sochůrkovou, ředitelkou školského zařízení
Zřizovatel:	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 118 12 Praha 1 – Malá Strana, Karmelitská 7
Místo inspekční činnosti:	Rumburská 54, 277 21 Liběchov
Termín inspekční činnosti:	22. až 26. duben 2013

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem se školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb; zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost podle § 174 odst. 5 školského zákona.

Hodnocené období: školní rok 2011/2012 (od 10. prosince 2011) a školní rok 2012/2013 k termínu inspekční činnosti.

Aktuální stav školského zařízení

Právnická osoba s názvem Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna, Liběchov, Rumburská 54 (dále „zařízení“, „subjekt“), jejímž zřizovatelem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále „MŠMT“), byla zapsána do rejstříku škol

a školských zařízení s účinností od 1. ledna 2005. Subjekt podle zápisu v rejstříku vykonává činnost dětského domova se školou (dále „DDŠ“), základní školy (dále „ZŠ“) a školní jídelny (dále „ŠJ“).

Údaje zapsané ve zřizovací listině a v rozhodnutí o zápisu do rejstříku škol a školských zařízení byly ke dni inspekční činnosti v souladu se skutečností. Nesoulad mezi zápisem v rejstříku škol a školských zařízení se skutečností, který se týkal chybějícího zápisu oborů vzdělání Základní škola speciální 79-01-B/01 a Pomocná škola 79-01-B/001, zjištěný při předchozí inspekční činnosti, byl odstraněn.

Kapacita zařízení (40 dětí) byla k termínu inspekční činnosti naplněna na 35 %. Z aktuálního počtu evidovaných 14 dětí byly 2 děti na úteku. Počet dětí DDŠ i žáků ZŠ v hodnoceném období kolísal. Ve srovnání s předcházejícím inspekčním hodnocením (2011/2012) je aktuální počet dětí o cca 35 % nižší. Ve školním roce 2012/2013 se snížil počet rodinných skupin DDŠ ze čtyř na dvě, respektive na tři v době inspekční činnosti, rovněž počet tříd ZŠ se snížil ze čtyř na dvě. Ke změnám v počtu dětí/žáků docházelo zejména v souvislosti s jejich umístováním do jiných zařízení (např. výchovných ústavů) nebo z důvodu ukončení nařízené ústavní výchovy.

Škola (součást subjektu) ve školním roce 2011/2012 poskytovala vzdělávání v oborech vzdělání Základní škola 79-01-C/01, Základní škola speciální 79-01-B/01 a Pomocná škola 79-01-B/001, ve školním roce 2012/2013 poskytuje vzdělávání pouze v oboru vzdělání 79-01-C/01 Základní škola.

Pedagogický sbor zařízení tvoří aktuálně celkem 21 pracovníků: ředitelka zařízení, zástupkyně ředitelky, 2 učitelé, vedoucí vychovatel, 8 vychovatelů, 6 asistentů pedagoga, školní psychologka a etopedka zařízení. Sbor není stabilizovaný, v hodnoceném období docházelo k četným personálním změnám, zejména v návaznosti na dlouhodobou pracovní neschopnost některých pedagogů.

Materiálně-technické podmínky zařízení se od poslední inspekční činnosti výrazně nezměnily, realizovány byly zejména úpravy DDŠ v souvislosti s doporučeními uvedenými ve „Zprávě z návštěvy zařízení“ Veřejného ochránce práv ze dne 19. července 2012. Pokoje dětí byly vybaveny uzamykatelnými skříňkami, byly provedeny úpravy, které zajistily soukromí dětí při sprchování, na toaletě i v ložnicích.

Základem vícezdrojového financování činnosti DDŠ je dotace poskytnutá ze státního rozpočtu v rámci normativního financování podle § 160 odst. 1 písm. a) školského zákona a dotace ze státního rozpočtu na provoz zařízení. Z tohoto zdroje je financováno více než 90 % celkových neinvestičních nákladů DDŠ.

Kromě finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu disponuje zařízení vlastními zdroji, které jsou tvořeny zejména příjmy z ošetřovného a přídavků na děti, ze stravného zaměstnanců a důchodců a z pronájmu prostor. Vzhledem k tomu, že dotace ze státního rozpočtu a prostředky z vlastních příjmů nepokryly veškeré neinvestiční náklady, zapojil DDŠ do financování svého provozu vlastní fondy. Např. v roce 2012 byly použity prostředky fondu rozvoje majetku na provedení nezbytných oprav, prostředky rezervního fondu na dofinancování provozních nákladů a fond odměn na pokrytí překročení limitu prostředků na platy.

Finanční situaci DDŠ dále komplikuje skutečnost, že zákonní zástupci dětí umístěných v DDŠ neplní svou platební povinnost (ošetřovné) a neustále tak narůstají pohledávky, z nichž se značná část stává nedobytnými. Přestože za dobu od poslední inspekční činnosti došlo ke zlepšení systému jejich vymáhání (pohledávky jsou průběžně sledovány a vymáhány formou upomínek a předžalobních výzev), nedaří se příliš snižovat jejich skutečný stav.

Ve sledovaném období nebyly realizovány žádné investiční akce, pouze běžné opravy. I přes nutnost použití prostředků vlastních fondů k dofinancování činnosti zařízení se DDŠ

daří dosahovat kladného hospodářského výsledku, a to zejména díky úspoře mzdových prostředků určených na ostatní platby za provedenou práci a na odstupné.

Pro efektivní využívání finančních prostředků byl ve školském zařízení zaveden systém vnitřní finanční kontroly, který je uplatňován u všech finančních operací. V dokumentu „Rozbor hospodaření“ dochází každoročně k vlastnímu hodnocení finanční situace DDS.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve škole ve vztahu k ŠVP

Ředitelka právnické osoby (dále jen „ředitelka“) vydala jeden společný Školní vzdělávací program s motivačním názvem „Výchovou k vědomostem“ (dále ŠVP) pro obory vzdělání Základní škola 79-01-C/01 a Základní škola speciální 79-01-B/01, který má tyto tři části: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „ŠVP ZV“), Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracovaný podle přílohy Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (dále „ŠVP ZV-LMP“) a Školní vzdělávací program pro obor vzdělání Základní škola speciální zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (dále „ŠVP ZŠsp“). Informace týkající se identifikačních údajů, charakteristiky školy a charakteristiky ŠVP jsou společné pro všechny části ŠVP. Učební osnovy byly zpracovány samostatně pro ŠVP ZV, ŠVP ZV-LMP, ŠVP ZŠsp. ŠVP není zpracován v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy (porušení § 5 odst. 1 školského zákona). Ve všech částech ŠVP přetrvávají nedostatky v nezařazení průřezových témat zjištěné již při předchozí inspekční činnosti. Chybí uvedení v jakém ročníku a v jakém předmětu budou průřezová témata realizována a konkretizace námětů a činností tematických okruhů průřezových témat v učebních osnovách vyučovacích předmětů. Jako další cizí jazyk škola nabízí volitelný předmět Ruský jazyk od 7. do 9. ročníku s celkovou časovou dotací šest hodin. Žáci, kteří si Ruský jazyk nezvolí, mají čtyři hodiny volitelného předmětu Dramatická výchova, o zbývající dvě hodiny je jim navýšena časová dotace povinného předmětu Pracovní výchova. V souvislosti se změnou skladby žáků škola dopracovala učební osnovy ŠVP ZV pro první stupeň. Chybí v nich však učební osnovy předmětu Informatika pro 1. až 4. ročník. Nedostatkem části ŠVP ZŠsp je nerozvržení učebních osnov předmětů do jednotlivých ročníků nebo jiných časových úseků; učební osnovy jsou jen přesnou citací očekávaných výstupů a učiva z příslušného RVP. Tyto nedostatky však nemají negativní vliv na kvalitu vzdělávání a rozvoj osobnosti žáků, neboť ve školním roce 2012/2013 nejsou ve škole vzdělávání žádní žáci dle ŠVP ZŠsp nebo 1. stupně ZŠ.

Disponibilní časová dotace je využita v části ŠVP ZV pro předměty Český jazyk, Matematika, Přírodopis, Dějepis, Výchova ke zdraví, Výtvarná výchova, Pracovní výchova a volitelné předměty (Ruský jazyk a Dramatická výchova), v části ŠVP ZV-LMP pro předměty Český jazyk, Přírodověda, Výchova ke zdraví a Pracovní výchova a v části ŠVP ZŠsp pro předměty Tělesná výchova, Výchova ke zdraví, Dramatická výchova a Člověk a svět práce. Přestože škola vzdělává pouze žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, nevyužila disponibilní časovou dotaci pro možné zavedení předmětů speciálně pedagogické péče.

V hodnoceném období se všichni žáci vzdělávali podle vzdělávacího programu (resp. části školního vzdělávacího programu), který odpovídal jejich speciálním vzdělávacím potřebám a byl v souladu s doporučením školského poradenského zařízení.

Zařazování žáků do školy probíhá na základě umístění dětí do DDS příslušným diagnostickým ústavem. U všech žáků byla diagnostikována vývojová porucha chování,

2 žáci mají diagnostikovanou také vývojovou poruchu učení a 3 lehké mentální postižení. Žáci měli před umístěním do DDŠ dlouhodobé neomluvené absence ve školní docházce s negativním dopadem na jejich individuální výsledky vzdělávání. Převážná většina jich plní povinnou školní docházku v nižším ročníku než v tom, který by odpovídal jejich věku. Pedagogové po zařazení žáka do vzdělávacího programu vycházejí z doporučení uvedených v závěrečné zprávě diagnostického ústavu a aktuální pedagogické diagnostiky. Na základě těchto zjištění stanoví opatření pro další rozvoj žáka. V případě potřeby je během výuky (většinou z podnětu pedagoga) realizována individuální krizová intervence zejména při náhlém afektivním jednání žáka, kterou vede psychologka nebo etopedka zařízení.

Stanovené vzdělávací cíle byly splněny v cca polovině sledovaných hodin. V ostatních hodinách se negativně ve vztahu k plnění cílů projevila nevhodná skladba rozvrhu hodin, respektive souběžná výuka některých předmětů (Pracovní výchova a Dějepis, Tělesná výchova a Dramatická výchova). V menší míře se také dařilo motivovat žáky k aktivnímu zapojení do výuky. Aktivizační výukové metody deklarované v ŠVP byly uplatňovány zřídka, respektive jen některými pedagogy. Diferenciace pedagogických postupů a náročnosti vzdělávacích cílů s ohledem na možnosti žáků byly nevýrazné a spíše ojedinělé. Převažovalo frontální vedení výuky, zařazení činností rozvíjejících kooperativní dovednosti žáků bylo výjimkou. Nedostatky byly zjištěny také v neodbornosti vyučující (např. v sešitech některých žáků byly správné odpovědi učitelkou opraveny na nesprávné, po kontrole sešitů nebyly opraveny všechny chyby, nástěnné přehledy učiva z českého jazyka využívané ve výuce obsahovaly gramatické chyby). Ve sledovaných hodinách byly účelně využívány mezipředmětové vztahy, zkušenosti žáků a materiální podpora. V hodinách vyučující žákům poskytovali zpětnou vazbu, avšak bez hodnocení jejich individuálního pokroku. S výjimkou jedné vyučovací hodiny, ve které se žáci vyjadřovali neslušně a vůči vyučující projevovali negativní postoj, se jim dařilo dovést žáky k dodržování pravidel chování stanovených ve školním řádu.

Pozorovaná úroveň klíčových kompetencí žáků neodpovídala výstupům stanoveným v ŠVP pro daný ročník. Jedná se o důsledek časté absence žáků v původních školách. Vyučující se proto zaměřovali zejména na doplnění učiva a upevnění základních dovedností z nižších ročníků. Pro rozvoj funkčních gramotností žáků má škola standardní podmínky. Podpora čtenářské gramotnosti prolínala všemi předměty. Škola se snaží vést žáky ke čtenářství (má žákovskou knihovnu, kterou průběžně doplňuje), zájem žáků o četbu je ale minimální, jejich úroveň čtení s porozuměním je nižší. Z rozhovoru s učiteli i se žáky vyplynulo, že škola nevěnuje dostatečnou pozornost vedení žáků k vyhledávání informací z různých zdrojů (práce se slovníkem, encyklopedie, vyhledávání na internetu aj.). Matematická gramotnost je rozvíjena téměř výhradně v hodinách matematiky, v ostatních předmětech je podporována pouze okrajově. V hodině matematiky byli žáci schopni pracovat jen pod přímým vedením učitele, jejich chybovost byla vysoká. Úroveň cizojazyčných kompetencí žáků byla rovněž nízká, preferováno je rozvíjení slovní zásoby žáků. Základní přírodovědné kompetence získávají žáci nejen během výuky, ale i prostřednictvím realizovaných projektů (Den Země, Ekosoutěž, Bramborárna aj.). Podpoře rozvoje sociálních kompetencí byla ve spolupráci s vychovateli DDŠ věnována cílená pozornost, ale s velmi rozdílnými výsledky u jednotlivých žáků.

Škola sleduje a průběžně vyhodnocuje individuální výsledky vzdělávání. Ve škole je ustanoven poradenský tým, který přijímá opatření k minimalizaci školního neúspěchu, zlepšování výsledků, motivování žáka k učení a minimalizaci výskytu nežádoucího chování. Tvoří ho ředitelka školy, její zástupkyně, která je současně výchovnou poradkyní, etopedka, psychologka, sociální pracovnice, zdravotní sestra a vedoucí vychovatel. Výsledky vzdělávání byly pravidelně vyhodnocovány na společných poradách učitelů

a vychovatelů. Případné doučování žáků zajišťují v rámci činnosti DDS vychovatelé. Podpora úspěšnosti žáků ve vzdělávání spočívá také v individuálním přístupu, přiměřené náročnosti stanovených cílů a uplatňování vhodných pedagogických postupů. Snížené známky z chování a výchovná opatření byla udělována zejména za neomluvenou absenci ve škole, vzájemné fyzické napadání žáků a opakované vulgární vyjadřování vůči spolužákům i pedagogům. Pravidla pro hodnocení žáků stanovená ve školním řádu (Klasifikační řád) pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků v jednotlivých předmětech byla pedagogy dodržována. Uplatňování pravidel pro udělování výchovných opatření nebylo možné posoudit, protože nebyla součástí školního řádu (viz dále).

O výsledcích vzdělávání škola informovala zákonné zástupce zejména dopisy, ústně byli informováni při návštěvách v zařízení. Rozvíjet funkční spolupráci se zákonnými zástupci se škole daří jen výjimečně.

Škola účinně spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou v Mělníku, zejména při diagnostikování vývojových poruch učení.

Problematicke bezpečnosti (BOZ) věnuje škola cílenou a náležitou pozornost. Dohled nad žáky byl v době konání inspekce zajišťován podle stanoveného rozpisu. Školní řád obsahuje podmínky zajištění BOZ žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy. Žáci jsou vždy v souvislosti s aktuálně realizovanými aktivitami prokazatelně poučováni o bezpečném chování. Míra úrazovosti se nezvyšuje, většina úrazů byla zapříčiněna menší obratností žáků při tělesné výchově, ve dvou případech bylo zranění vyústěním konfliktu mezi žáky. Škola přijala opatření k minimalizaci tohoto nežádoucího chování žáků.

Funkčně nastavený systém zaměřený na prevenci rizikového chování žáků se uskutečňuje zejména prostřednictvím výuky, besed, situačních her. Metodická prevence (ve funkci od 1. ledna 2013) cíleně spolupracuje s příslušnými institucemi zabývajícími se preventivními aktivitami (např. Policie ČR, Dům Světla).

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

System řízení školy odpovídá typu i její velikosti. Řídící kompetence ředitelka zařízení delegovala na svou zástupkyni. V kontrolní i organizační činnosti vedení školy však byly zjištěny dílčí nedostatky.

Ředitelka zařízení vydala s účinností od 11. března 2013 novou verzi školního řádu, se kterou byli prokazatelně seznámeni žáci i zaměstnanci školy. Chyběla v něm však pravidla pro udělování výchovných opatření (porušení § 30 odst. 2 školského zákona a § 17 odst. 4 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky). Tento nedostatek ředitelka odstranila v průběhu inspekční činnosti (k termínu inspekční činnosti však bez seznámení zaměstnanců a žáků školy s touto změnou).

Nedostatky v plnění vyučovací povinnosti čtyř pedagogů zjištěné při předchozí inspekční činnosti byly odstraněny, aktuálně však bylo zjištěno, že zástupkyně ředitelky školy po celé hodnocené období plnila o dvě hodiny méně vyučovací povinnost, než stanoví nařízení vlády (porušení § 2 odst. 1 nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně-pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků, ve znění platném v kontrolovaném období a Přílohy k tomuto nařízení). Opatření k nápravě bylo ředitelkou zařízení realizováno v průběhu inspekční činnosti (úprava přímé vyučovací povinnosti).

K termínu inspekční činnosti se devět žáků vzdělávalo podle ŠVP ZV a tři podle ŠVP ZV-LMP. Organizace vzdělávání byla v hodnoceném období neefektivní, a to z hlediska

počtu žáků ve skupině i rozvrhu hodin. Na výuku některých předmětů (např. Dramatická výchova, Výtvarná výchova, Dějepis, Tělesná výchova – dívky) byli zařazeni dva nebo tři žáci, v některých případech pouze jeden žák (např. Pracovní výchova, Tělesná výchova). Z inspekčních hospitací vyplynulo (viz výše), že z hlediska organizace výuky a plnění cílů vzdělávání je rovněž nevhodné spojení výuky některých naukových předmětů s předměty Tělesná výchova nebo Pracovní výchova. S ohledem na poruchy chování žáků je nevhodná kumulace předmětů s naukovým nebo výchovným zaměřením v jednom sledu v průběhu jednoho vyučovacího dne.

Učební plány byly v hodnoceném období dodržovány. Třídní knihy však neobsahovaly průkazné záznamy o průběhu vzdělávání – nekonkrétní zápisy např. jen „opakování“. Školní matrika obsahovala všechny požadované údaje.

Ve školním roce 2012/2013 se odborná kvalifikace pedagogického sboru částečně zlepšila (jedna učitelka dokončila studium k získání odborné kvalifikace), přesto přetrvávají v personální oblasti rizika. Pedagogy s odbornou kvalifikací bylo k termínu inspekční činnosti vyučováno pouze cca 40 % hodin. Výchovná poradkyně jako jediná splňuje další kvalifikační předpoklady, ostatní pedagogové vykonávající specializované činnosti příslušné studium neabsolvovali. Další vzdělávání pedagogů probíhá podle plánu, podporuje realizaci ŠVP a odpovídá specifickým potřebám školy. Prioritním zaměřením dalšího vzdělávání je speciálně pedagogická problematika.

Škola má kvalitní prostorové podmínky. Aktuálně (vzhledem k nízkému počtu žáků) využívá jen dvě kmenové a dvě odborné učebny v hlavní budově (další tři učebny jsou ve vedlejší budově). Využívána je cvičná kuchyně, společenská místnost a pracovna ručních prací. Pro výuku tělesné výchovy má škola velmi dobré zázemí (vlastní tělocvična, posilovna a víceúčelové hřiště.) Školní dílna se v aktuálním školním roce z bezpečnostních důvodů nevyužívá. Učební pomůcky, texty, výukové programy a další podpůrný didaktický materiál vhodně doplňovaly a ilustrovaly výuku, škola je podle finančních možností průběžně obměňovala. Vybavení výpočetní technikou v odborné učebně je zastaralé, v další odborné učebně je k dispozici prezentační technika (interaktivní tabule, datový projektor).

Příznivý obraz školy zvyšuje spolupráce se školami obdobného typu zejména při sportovních, zájmových a kulturních činnostech. V rámci spolupráce s obcí žáci pomáhají seniorům, účastní se úklidových akcí a dalších aktivit.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP v dětském domově se školou

V hodnoceném období postupovalo zařízení při umísťování dětí v souladu s právními předpisy, všechny děti s výjimkou jednoho byly do zařízení umístěny prostřednictvím diagnostického ústavu.

K termínu inspekční činnosti bylo v DDŠ evidováno celkem 14 dětí (2 děti na útěku), z toho 13 dětí ve věku povinné školní docházky.

V souladu s právním předpisem byly děti při umístění do zařízení v rámci vstupních pohovorů prokazatelně seznámeny s vnitřním řádem zařízení, se svými právy a povinnostmi, s organizací i s režimem zařízení. Každé dítě bylo v adaptační fázi průběžně sledováno, v případě potřeby mu byla prostřednictvím psycholožky a etopedky zařízení poskytována intervenční pomoc (zejména formou empatických a přesvědčujících rozhovorů, případně prostřednictvím relaxačních terapií). Obě odborné pracovnice vedle rozhovorů vychází zejména z pozorování, využíváno je např. i sociometrických šetření v rodinných skupinách.

Etopedka zařízení zpracovává zprávy pro příslušné instituce např. soudy, kurátory, Policii ČR.

Analýzou realizovaného Školní vzdělávacího programu DDŠ (dále „ŠVP DDŠ“) bylo zjištěno, že dokument nebyl zpracován v souladu s § 5 odst. 2 školského zákona. Povinnou dokumentaci podle § 34 odst. 1 zákona č. 109/2002 Sb., vedlo zařízení s dílčími nedostatky. Nebyly vypracovávány týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti, aktivity rodinných skupin byly plánovány vždy až v průběhu dopoledne (porada vychovatelů) na konkrétní den (denní plány). Tento způsob operativního plánování nezajišťoval informovanost dětí o připravovaných aktivitách s žádoucím předstihem ani jejich možnost spolupodílet se na tvorbě těchto programů. V průběhu inspekční činnosti byly do ŠVP DDŠ doplněny informace týkající se popisu materiálních, personálních a ekonomických podmínek a podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví, za nichž se vzdělávání uskutečňuje a zavedeny týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti, čímž byly výše uvedené nedostatky odstraněny.

Vnitřní řád DDŠ byl zpracován v souladu s § 16 vyhlášky č. 438/2006 Sb. (vzorový vnitřní řád). Stanovené dokumenty byly zveřejněny na přístupném místě v zařízení (návštěvní místnost DDŠ i v prostorách rodinných skupin). Kniha denní evidence velmi podrobně zachycuje průběh celého dne i noční služby. Vzájemná informovanost všech pedagogických pracovníků je zabezpečena prostřednictvím elektronického programu.

Výchovnou činnost vhodně obohacují rozličné společné kulturní a sportovní akce (např. návštěvy kulturních památek, výstav, soutěže, výlety, turistika, cykloturistika, plavání, bruslení) výrazně podporující zájmy a osobnostní rozvoj dětí. Aktivita DDŠ je v tomto směru hodnocena jako nadstandardní. V rámci zařízení je aktuálně organizována řada zájmových útvarů, možnost navštěvovat aktivity mimo zařízení je však využívána spíše ojediněle.

Rizikovým faktorem jsou změny ve složení rodinných skupin v průběhu školního roku 2012/2013 (původně 2 rodinné skupiny) a kmenových vychovatelů. V rozporu s právním předpisem nebyl dodržen minimální počet dětí v rodinné skupině č. 4, kde jsou zařazeny pouze 4 děti, z toho 2 na úteku. Podle § 4 odst. 4 zákona č. 109/2002 Sb., tvoří rodinnou skupinu nejméně pět a nejvíce osm dětí.

Průběžné školní výsledky dětí a jejich chování jsou pravidelně vyhodnocovány v rámci rodinných skupin a na poradách vychovatelů. Případné příčiny nezdaru jsou analyzovány, k nápravě a ke zlepšení výsledků byla ze strany pedagogů realizována opatření (např. návrhy na přešetření dítěte v poradenském zařízení, pohovory s etopedkou a psychologkou).

Oblast prevence rizikového chování dětí zabezpečuje zejména školní metodička prevence. V rámci DDŠ byly ve sledovaném období řešeny zejména vulgarita dětí, jejich nevraživost vůči příslušníkům rodiny druhého dítěte s rasovým podtextem, vzájemná neúcta a hrubost, místy nenávraty z dovolenek a ničení majetku zařízení. Plán prevence rizikového chování dětí na školní rok 2012/2013 reaguje na aktuální potřeby zařízení, v rámci realizace byly využívány efektivní prostředky (např. interaktivní hry a řešení modelových situací, spolupráce s odbornými pracovišti, Policií ČR), jsou plánována dotazníková šetření aktuálního stavu výskytu rizikového chování dětí.

Kapesné bylo dětem vypláceno ve stanovené výši, k jeho snížení docházelo ojediněle, a to vždy jen jako forma opatření ve výchově.

Hodnotící řád uplatňovaný v zařízení má spíše represivní charakter, nepřispívá k rozvoji osobnosti dětí a vede k jejich účelovému chování a jednání. Podle výsledků hodnocení jsou děti zařazovány do hodnotících stupňů A+, A, B a C, přičemž jejich celkové hodnocení se skládá z hodnocení ve škole a v DDŠ. Za opakované nesplnění bodového týdenního limitu je dítě přeřazeno do nižšího hodnotícího stupně (z A+ až do C). Pokud dítě nesplní stanovený počet bodů za týden např. jen ve škole nebo jen v DDŠ, celkově nesplnilo.

Na základě individuálních rozhovorů školních inspektorů se všemi přítomnými dětmi bylo zjištěno, že dětem zařazeným do hodnotících stupňů B a C (k termínu inspekční činnosti bylo do stupně C zařazeno 67 % z přítomných dětí) nebylo ve školním roce 2012/2013 umožňováno opustit samostatně se souhlasem pedagogického pracovníka zařízení za účelem vycházky (tj. povolovány samostatné vycházky), aniž by došlo k jejich zákazu nebo omezení v rámci opatření ve výchově, čímž došlo k porušení § 20 odst. 1 písm. p) zákona č. 109/2002 Sb. Tuto skutečnost potvrdili v řízených rozhovorech etopedka zařízení i vedoucí vychovatel zařízení (viz zápis ze dne 26. dubna 2013). Rovněž možnost sledování televize, které je dle realizovaného hodnotícího řádu DDS považováno za atraktivní činnost, je těmto dětem omezována a je jim umožněno pouze sledování televizních novin v době od 19:30 do 20:00 hod. K tomuto omezování docházelo bez návaznosti na udělení opatření ve výchově.

Naplňování cílů vzdělávání a vzdělávací strategie byly sledovány zejména při odpoledních a večerních činnostech (např. příprava na vyučování, odpočinkové aktivity dětí, sportovní aktivity, režimové činnosti, úklid společných prostor). Cíle a strategie vzdělávání stanovené v ŠVP byly většinou naplňovány, dosahované výsledky vzdělávání v jednotlivých funkčních gramotnostech korespondovaly s danými výstupy, podporovány byly zejména kompetence k učení, kompetence komunikativní (verbální i nonverbální) a kompetence pracovní. Dobré výsledky byly zaznamenány zejména v sebeobslužných činnostech a při upevňování základních hygienických pravidel.

Hodnocení předpokladů školského zařízení ke vzdělávání podle požadavků školského zákona a zákona č. 109/2002 Sb., v dětském domově se školou

Řídící kompetence DDS delegovala ředitelka zařízení na vedoucího vychovatele. Ze zápisů z porad vychovatelů je patrné jejich funkční řízení zejména po stránce organizační a administrativní, méně pozornosti však bylo věnováno naplnění porad v oblasti odborné, zejména výchovně vzdělávací. Úkoly byly ukládány jasně, jejich plnění bylo průběžně sledováno a vyhodnocováno. Plánovaná kontrolní činnost ředitelky zařízení svým rozsahem postihuje celý subjekt, všechny jeho úseky, průběžně bylo vyhodnocováno její plnění. Vzhledem ke zjištěným nedostatkům např. ve vedení povinné dokumentace zařízení a v ŠVP DDS nebyla její kontrolní činnost plně efektivní.

Osobní dokumentace každého dítěte je systematicky a přehledně vedena, obsahuje např. údaje o dětech vymezené právními předpisy, korespondenci s institucemi, kopie školní dokumentů. Záznamy vychovatelů dokládají průběh adaptace dětí a jejich projevy po dobu pobytu v DDS, jsou prováděny průběžně, neprodleně po rozhodné události. Programy rozvoje osobnosti dětí (elektronické vedení), včetně hodnocení jejich plnění a provedených změn odpovídají svým obsahem i formou požadovaným dokumentům. Vychází z doporučení diagnostického ústavu, jsou sestavovány na základě znalosti osobnostní i rodinné anamnézy dítěte a zohledňují jeho specifika.

Spoluspráva dětí se s vedoucím vychovatel schází pravidelně, z jednání jsou prokazatelným způsobem pořizovány zápisy, s požadavky, potřebami a problémy dětí je dále pracováno (zjišťována např. spokojenost s nabídkou zájmové činnosti, se stravováním dětí).

Výchovně vzdělávací činnost v DDS zajišťuje 9 vychovatelů včetně vedoucího vychovatele a 6 asistentů pedagoga (noční služba). Personální podmínky jsou z hlediska právním předpisem stanovené odborné kvalifikace pedagogických pracovníků nepříznivé, z celkového počtu vychovatelů pouze 2 splňují podmínky odborné kvalifikace, 4 si ji však

aktuálně doplňují. Od poslední inspekce se zvýšil počet odborných pracovníků DDS, dětem byla zajištěna psychologická a etopedická podpora a péče.

Platné potvrzení o psychické způsobilosti pedagogických pracovníků bylo doloženo u všech pedagogických pracovníků, u všech zaměstnanců organizace doložila jejich bezúhonnost výpisem z evidence Rejstříku trestů. Aktuální složení zaměstnanců zařízení umožňuje zajistit provoz i výchovou činnost.

V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) byl na školní rok 2012/2013 pro všechny pedagogické pracovníky zpracován plán DVPP, který svým obsahem odpovídá aktuálním potřebám zařízení. Zahrnuje i samostudium a periodická školení (např. BOZP a zdravotnické minimum), prováděny byly i týmové supervize. Jeho naplňování je ředitelkou průběžně sledováno.

Z hlediska organizace rodinných skupin je neefektivní vytvoření tří rodinných skupin při počtu 12 fyzicky přítomných dětí (od 18. března 2013), a také zabezpečení noční služby v DDS u těchto rodinných skupin vždy třemi asistenty pedagoga.

Všechny prostory DDS nebyly k termínu inspekční činnosti využívány, neobsazené byly veškeré prostory pro rodinné skupiny č. 3 a 5 a garsonky. Nevyužívány byly rovněž keramická dílna, hudebna, školní dílna a učebny vedle tělocvičny. Zařízení má s výjimkou vybavení rodinných skupin výpočetní technikou odpovídající vnitřní vybavení a materiální i prostorové podmínky. V době osobního volna není dětem umožněno využívat ani výpočetní techniku, která je ve škole při DDS. V době konání inspekční činnosti působilo prostředí DDS působilo esteticky, stav a pořádek v prostorách rodinných skupin svědčí o vedení dětí v tomto směru a dobré úrovni jejich pracovních kompetencí. Při inspekční prohlídce nebyla zjištěna bezpečnostní rizika.

Výsledkem funkčně nastavené prevence úrazovosti byl ve sledovaném období počet úrazů dětí DDS nízký a měl klesající tendenci. Úrazy zaviněné druhou osobou se vyskytovaly pouze ojediněle.

Závěry

- 1. Zařízení poskytuje dětem/žákům vzdělávání a školské služby v souladu se zřizovací listinou, činnost právnické osoby je v souladu s rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.*
- 2. Školní vzdělávací programy (ŠVP ZV, ŠVP ZV-LMP, ŠVP ZŠsp) nejsou v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy. ŠVP pro DDS je aktuálně v souladu se školským, dílčí nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti.*
- 3. Zařízení se daří rozvíjet funkční gramotnosti žáků/děti s ohledem na jejich individuální předpoklady. Vyhodnocuje úspěšnost žáků/děti ve vzdělávání, pedagogičtí pracovníci DDS sledují výsledky vzdělávání dětí ve škole, v rámci podpory jejich úspěšnosti a rozvoje účinně spolupracují s pedagogy školy.*
- 4. Personální podmínky vykazují z důvodu nízké odborné kvalifikace pedagogického sboru rizika. Organizace vzdělávání je z hlediska personálního zajištění pro nízký počet dětí/žáků neefektivní. Celkové materiálně-technické a prostorové podmínky umožňují realizaci školních vzdělávacích programů, vytváří standardní předpoklady pro naplňování výchovně vzdělávací činnosti zařízení. V DDS je pro potřeby dětí řada prostor nevyužita, nedostatkem je nevybavení rodinných skupin výpočetní technikou.*

5. *V řízení subjektu byly zjištěny nedostatky, které se týkaly zejména organizace výuky a složení rodinných skupin DDS, dodržování práv dětí, vedení dokumentace zařízení, tvorby ŠVP, stanovení rozsahu přímé vyučovací povinnosti zástupkyně ředitelky. Část nedostatků byla odstraněna v průběhu inspekční činnosti.*
6. *Zdroje financování, s nimiž zařízení disponovalo, umožnily vytvořit podmínky pro realizaci školních vzdělávacích programů.*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 30 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina ze dne 26. června 1992 vydaná MŠMT ve znění dodatků ze dne 9. prosince 1994, 7. září 1998, 4. února 2002, 23. října 2003, 10. ledna 2006 a 23. února 2011
2. Rozhodnutí MŠMT o zápisu změny údajů v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 27. března 2012
3. Jmenování do funkce ředitelky hodnocené právnické osoby Čj. 16 387/2011-25 ze dne 8. června 2011 s účinností od 1. července 2011
4. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. září 2011 a 2012
5. Výkaz o zařízení pro výkon ústavní-ochranné výchovy Z 14-01 ze dne 31. října 2011 a 2012
6. Inspekční zpráva čj. ČŠIM-1261/11-M ze dne 20. prosince 2011
7. Protokol čj. ČŠIM-1262/11-M ze dne 20. prosince 2011
8. Organizační řád DDS, ZŠ a ŠJ Liběchov, Rumburská 54 ze dne 5. září 2012 včetně příloh 1 – 10
9. Školní vzdělávací program s motivačním názvem „Výchovou k vědomostem“ platný od 1. září 2009 s úpravami k 20. dubnu 2012
10. Organizační schéma organizace – platnost od 20. srpna 2012 k termínu inspekční činnosti
11. Školní řád platný od 11. března 2013 (součástí je Klasifikační řád)

12. Rozvrh hodin učitelů v období od 10. prosince 2011 k termínu inspekční činnosti
13. Rozvrh hodin jednotlivých tříd v období od 10. prosince 2011 k termínu inspekční činnosti
14. Žákovské knížky žáků ve školním roce 2012/2013
15. Sešity a práce žáků ve školním roce 2012/2013
16. Koncepce výchovného poradenství ze dne 3. září 2012
17. Plán práce výchovného poradce – školní rok 2012/2013
18. Třídní knihy v období od 10. prosince 2011 k termínu inspekční činnosti
19. Školní matrika v období od 10. prosince 2011 k termínu inspekční činnosti (elektronická podoba – EVIX)
20. Učební plány v období od 10. prosince 2011 do k termínu inspekční činnosti
21. Personální dokumentace v období od 10. prosince 2011 k termínu inspekční činnosti
22. Plán kontrolní a hospitační činnosti – úsek vzdělávání, školní rok 2012/2013
23. Katalogové listy žáků školy – školní rok 2012/2013 k termínu inspekční činnosti
24. Zápisy z porad vedení od 10. října 2011 k termínu inspekční činnosti
25. Zápisy z porad odborného týmu od 3. září 2012 k termínu inspekční činnosti
26. Zápisy ze společných schůzek učitelů a vychovatelů (3. října 2012, 7. listopadu 2012, 5. prosince 2012, 10. ledna a 6. března 2013 včetně prezenčních listin)
27. Zápisy z porad učitelů – školní rok 2012/2013
28. Tematické plány, školní rok 2012/2013
29. Plán práce školy, školní rok 2012/2013
30. Vnitřní směrnice vztahující se k BOZP a PO – platnost pro školní rok 2012/2013
31. Traumatologický plán (zajištění poskytování první pomoci) – platnost pro školní rok 2012/2013
32. Směrnice pro případ řešení mimořádných událostí (požárně poplachové směrnice, evakuační plán, plán pro krizové situace) – platnost pro školní rok 2012/2013
33. Dokumentace k vybavování prostředky první pomoci (vybavení lékárníček léčivý a obvazovými materiály)
34. Dokumentace dokladující poučení žáků o BOZ (seznámení se školním řádem, s předpisy a směrnicemi k BOZP a PO, poučení o BOZ před školními akcemi, sportovními kurzy, pobyty v přírodě) v období od 10. prosince 2011 k termínu inspekční činnosti
35. Řády odborných učeben a pracovišť ze dne 1. září 2011
36. Školní vzdělávací program pro dětský domov („Výchovou k plnohodnotnému životu“), čj. DDŠ/416/2012, s platností od 1. září 2012
37. Vnitřní řád DDŠ, ZŠ a ŠJ Liběchov, čj. DDŠ/811/2012, ze dne 5. listopadu 2012 včetně dodatku k vnitřnímu řádu ze dne 26. listopadu 2012
38. Hodnotící řád 2012/2013 (příloha č. 4 Organizačního řádu DDŠ) ze dne 5. září 2012
39. Denní programy výchovně vzdělávací činnosti (EVIX) k termínu inspekční činnosti
40. Celoroční plán – výchova za školní rok 2011/2012 – nedatováno
41. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti na školní rok 2012 – 2013 ze dne 5. září 2012
42. Roční plány výchovně vzdělávací činnosti pro jednotlivé rodinné skupiny na školní rok 2012/2013
43. Osobní spisy dětí evidenčně zapsaných v DDŠ, ZŠ a ŠJ Liběchov k termínu inspekční činnosti (12 složek)
44. Individuální programy rozvoje osobnosti dítěte (12krát)
45. Seznam dětí DDŠ a jejich rozdělení do rodinných skupin – školní rok 2012/2013 (září 2012 a březen 2013 k termínu inspekční činnosti)
46. Seznam dětí k 31. říjnu 2012 a k 17. dubnu 2013

47. Knihy denní evidence zařízení – školní roky 2011/2012 a 2012/2013 k termínu inspekční činnosti vedené v programu EVIX
48. Kniha denní evidence ze dne 31. října 2012, 16., 17. a 21. dubna 2013
49. Průběžné pohyby dětí (všechny děti) od 14. listopadu 2011 do 25. dubna 2013 (EVIX)
50. Průběžné pobyty dětí (všechny děti) od 15. února 2013 do 15. března 2013 (EVIX)
51. Režim dne (příloha č. 8 Organizačního řádu DDS) ze dne 7. ledna 2013
52. Rozpis služeb vychovatelů DDS pro školní rok 2012/2013 k termínu inspekční činnosti
53. Seznam udělených/uložených opatření ve výchově – školní rok 2011/2012 a 2012/2013 k termínu inspekční činnosti (od 14. listopadu 2011 do 25. dubna 2013)
54. Opatření ve výchově č.:23/2012 ze dne 11. dubna 2012
55. Hodnotící stupně (podle výsledků hodnocení jsou děti zařazeny do hodnotících stupňů A+, A, B nebo C)
56. Přehazování do hodnotícího stupně ze dne 5. září 2012
57. Záznam o hodnocení dětí DDS (15. až 21. dubna 2013)
58. Týdenní hodnocení 1. rodinné skupiny (15. až 21. dubna 2013)
59. Denní hodnocení dětí (reedukační zápisy – EVIX)
60. Čtvrtletní hodnocení jednotlivých dětí za školní rok 2012/2013 k termínu inspekční činnosti (EVIX)
61. Evidence kapesného dětí ve školním roce 2012/2013 k termínu inspekční činnosti (karty dětí, náhodný výběr)
62. Individuální programy rozvoje osobnosti dítěte – za školní roky 2011/2012 a 2012/2013 k termínu inspekční činnosti (namátkový výběr)
63. Podací deník spisové služby vedený v elektronické podobě (jednací protokol) – listopad 2011 k termínu inspekční činnosti
64. Kniha úředních návštěv vedená od 1. srpna 2006
65. Kniha – návštěvy rodičů a příbuzných vedená od 2. října 1999 k termínu inspekční činnosti
66. Seznam zaměstnanců včetně jejich osobních čísel školní rok 2012/2013 k termínu inspekční činnosti
67. Pracovní náplň školního psychologa ze dne 20. srpna 2012
68. Pracovní náplň etopeda – nedatováno
69. Zápisy z jednání pedagogické rady – školní roky školní roky 2011/2012 a 2012/2013 k termínu inspekční činnosti
70. Zápisy z porad vychovatelů za školní rok 2012/2013 (od 3. října 2012) ze dne 3. října 2012, 7. listopadu 2012, 6. února 2013 17. dubna 2013
71. Spoluspráva dětí – 2012/2013 včetně zápisů ze schůzek ze dne 13. září, 4. října, 8. listopadu a 6. prosince 2012 a 10. ledna 2013, 7. února, 7. března a 18. dubna 2013
72. Školní matrika vedená v elektronické podobě k termínu inspekční činnosti
73. Výroční zprávy o činnosti školy a školského zařízení za školní roky 2010/2011 a 2011/2012
74. Inspekční zpráva čj. ČŠIM-1261/11-M ze dne 20. prosince 2011
75. Protokol čj. ČŠIM-1262/11-M ze dne 20. prosince 2011
76. Zpráva o odstranění zjištěných nedostatků vztahujících se ke kontrolnímu zjištění ze dne 25. června 2012
77. Minimální preventivní programy na školní roky 2011/2012 a 2012/2013
78. Plán akcí – prevence rizikového chování – školní rok 2012/2013 ze dne 30. srpna 2012
79. Závěrečné vyhodnocení programu – prevence sociálně patologických jevů za školní rok 2011/2012
80. Zpráva z realizace programu primární prevence sociálně nežádoucích jevů ze dne 18. února 2013 ze dne 29. června 2012

81. Program proti šikaně 2012/2013
82. Krizový plán ze dne 16. března 2009
83. Traumatologický plán (zajištění poskytování první pomoci) – platnost pro školní rok 2012/2013
84. Směrnice pro případ řešení mimořádných událostí (požárně poplachové směrnice, evakuační plán, plán pro krizové situace) – platnost pro školní rok 2012/2013
85. Dokumentace k vybavování prostředky první pomoci (vybavení lékárníček léčivý a obvazovými materiály)
86. Dokumentace dokladující poučení dětí o BOZ (seznámení s vnitřním řádem, s předpisy a směrnici k BOZP a PO, poučení o BOZ před akcemi mimo zařízení, sportovními kurzy, pobyty v přírodě) v období od 10. prosince 2011 k termínu inspekční činnosti
87. Kniha úrazů vedená od 16. ledna 2007 k termínu inspekční činnosti
88. Zápis ze dne 26. dubna 2013 s vedoucím vychovatelem Bc. Lubošem Randákem
89. Rozpis dohledů nad žáky v období od 10. prosince 2011 k termínu inspekční činnosti
90. Účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2010, 2011 a 2012
91. Inventurní soupis účtů ke dni 31. prosinci 2011 a 2012 (hlavní kniha)
92. Rozbor hospodaření za rok 2010, 2011 a 2012
93. Finanční vypořádání za rok 2010, 2011 a 2012

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském zařízení, jehož se týká, a ve Středočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Olomouci dne 10. května 2013

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Antonín Grulich, školní inspektor

Antonín Grulich v. r.

Mgr. Vojtěch Chromeček, školní inspektor

Vojtěch Chromeček v. r.

PaedDr. Jitka Kozáková, školní inspektorka

Jitka Kozáková v. r.

PaedDr. Jarmila Tóthová, školní inspektorka

Jarmila Tóthová v. r.

Ing. Dana Drlíková, kontrolní pracovnice

Dana Drlíková v. r.

Bc. Jana Jungerová, kontrolní pracovnice

Jana Jungerová v. r.

Bc. Dana Nulíčková, kontrolní pracovnice

Dana Nulíčková v. r.

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Liběchově dne 27. května 2013

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Šárka Sochůrková, ředitelka zařízení

Šárka Sochůrková v. r.

Připomínky ředitelky zařízení

Připomínky nebyly podány.

